ప్రచురణయోగ్యమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము

అసాధారణ సివిల్ అధికార పరిధి

స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (సి) నెం.27337/ 2017

ఇ. జీవానందం ...

అప్పీలుదారు

వర్సెస్

ఎన్.కోటేశ్వరరావు మరియు ఇతరులు ... ప్రతివాదులు

మరియు

స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (సి) నెం.35197 / 2017 సహితముగా

ఉత్తర్వు:

- డాక్టర్ ధనుంజయ వై.చంద్రచూడ్, ప్రధాన న్యాయమూర్తి

1. పిటిషనరు పూర్వపు మధురవాయల్ నగర పంచాయతీ చైర్ పర్సన్ గా ఉన్నారు. 2001 నవంబరు 28 న, ఆయన చైర్ పర్సన్ గా ఉన్న సమయంలో, చెన్నైలోని రుక్మిణీ నగర్ రోడ్డులోని 147 వ వార్డును చేర్చిన వీధుల జాబితాను జతచేసి ఈ ప్రాంతానికి మురుగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించాలని స్థానిక సంస్థ ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. స్థానిక సంస్థ చేసిన అభ్యర్థన మేరకు ఒక పథకాన్ని రూపొందించారు.

2. 57.45 కోట్లు ఖర్చు చేసేందుకు 2009 జూన్ 3 న ప్రభుత్వం పరిపాలనా అనుమతులు మంజూరు చేసింది. ఈ పథకం 2009 ఆగస్టు 18 న ప్రారంభమైంది. రుక్మిణీ నగర్ రోడ్డులో 110 మీటర్లు మినహా ఎలాంటి అభ్యంతరాలు లేకపోవడంతో మురుగునీటి పారుదల సౌకర్యాలు కల్పించారు. రుక్మిణీ నగర్ కు ఎగువ, పారుదల రెండింటికి దిగువన 110 మీటర్ల మేర తప్ప మురుగునీటి మెయిన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. ప్రతిపాదిత మురుగునీటి పారుదల లైను వేయడానికి ప్రయత్నించిన రహదారితో సహా పిటిషనరు 2011 లో ఆస్తిని కొనుగోలు చేశారు.

3. భూమి యాజమాన్యానికి సంబంధించి పిటిషనరు వాదనకు సంబంధించి సివిల్ కోర్టులో కొన్ని సివిల్ వివాదాలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. చెన్నై మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ సప్లై అండ్ సీవరేజ్ యాక్ట్, 1978 లోని సెక్షన్ 67(3) కింద పిటిషనరు కు నోటీసులు జారీ చేసింది.[1](1978 చట్టం). మురుగునీటి పారుదల లైన్ వేయడానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాన్ని ఎంచుకోవాలని పిటిషనరు

సూచించారు. 1978 చట్టంలోని సెక్షన్ 67(3)లోని నిబంధనలను ప్రస్తావిస్తూ 2015 జూన్ 19 న ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దీంతో పిటిషనర్ ఆదేశాల మేరకు రిట్ పిటిషన్ దాఖలైంది.

4. రిట్ పిటిషన్ విచారణ సందర్భంగా సింగిల్ జడ్జికి రుక్మిణీ నగర్ రోడ్డు వెంబడి 110 మీటర్లు మినహా దాదాపు అన్ని పనులు పూర్తయ్యాయని తెలిపారు. సింగిల్ జడ్జి తీర్పు ప్రకారం..పిటిషనర్ కోరిన విధంగా పునర్నిర్మాణం మంజూరు చేస్తే మూడు వీధుల నివాసితులు మురుగునీటి సౌకర్యాలను కోల్పోతారు. సింగిల్ జడ్జి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు.

> "పిటిషనరు కోరిన విధంగా పునర్విభజన చేపడితే మూడు వీధుల నివాసులు ఈ సదుపాయాన్ని కోల్పోతారు. వివిధ సాక్ష్యపత్రముల ద్వారా దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్న విధంగా ఈ రహదారిని పబ్లిక్ రోడ్డుగా చూపించారు. నిజానికి అలా చూపించారు. పిటిషనరు ఛైర్మన్ గా ఉన్న సమయంలో కూడా ఈ పథకాన్ని స్థానిక సంస్థ ఆలోచించి ప్రతిపాదించింది. ఈ రహదారిని స్థానిక సంస్థ రెండు సందర్భాల్లో తిరిగి వేసింది. ఇది గంగా నగర్, రుక్మిణి నగర్ మధ్య లింక్ రోడ్డు మాత్రమే".

5. పిటిషనరు స్వయంగా 2001 లో తీర్మానంలో భాగస్వామిగా ఉన్నారని, అయినప్పటికీ 2011 లో ఆయన ఈ ఆస్తిని కొనుగోలు చేశారని గుర్తించిన మీదట సింగిల్ జడ్జి పిటిషన్ ను కొట్టివేశారు. సింగిల్ జడ్జి మాట్లాడుతూ.. *ప్రాథమికంగా* గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఒక పబ్లిక్ రోడ్డును ఉపయోగిస్తున్నారని, 2001 లో ఈ సమస్యను వేరే హోదాలో పరిష్కరించిన పిటిషనరు కి మురుగునీటి పారుదల లైన్ వేయడం గురించి తెలియదని చెప్పలేమని, తరువాత 2011 లో ఆస్తిని కొనుగోలు చేశారని పేర్కొంది.

6. సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులపై పిటిషనరు అప్పీలు దాఖలు చేశారు. పిటిషనరు భూమిలో మురుగునీటి ప్రధాన, మురుగునీటి పంపింగ్ స్టేషన్ వేయడం ద్వారా పిటిషనరు కు కలిగే నష్టాన్ని తగ్గించడానికి మెరుగైన ఎంపికను ఎంచుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశిస్తూ 2017 ఏప్రిల్ 27 న హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ అప్పీలు ను పరిష్కరించింది.

7. ఇంతలో, ఒక పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్ లిటిగేషన్[1](ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యము) మద్రాసులోని హైకోర్టు ముందు దాఖలు చేయబడింది. రిట్ పిటిషన్ లో పిటిషన ను ఆరో ప్రతివాదిగా చేర్చారు. 147 వ వార్డు నిర్వాసితుల తరఫున భూగర్భ డ్రైనేజీ పనులు పూర్తి చేసేలా ఆదేశాలివ్వాలని కోరుతూ ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యము దాఖలైంది. భూగర్భ డ్రైనేజీని పంపింగ్ స్టేషన్ కు అనుసంధానించే 110

1

మీటర్ల పొడవునా పైపులైన్లు వేయడంలో విఫలమవ్వడం వల్ల 15 వేల కుటుంబాలు నష్టానికి గురయ్యారని తెలిపారు.

8. పిటిషనరు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ పై డివిజన్ బెంచ్ 2017 అక్టోబర్ 3 న ఇచ్చిన తీర్పును 2017 ఏప్రిల్ 4 న సింగిల్ జడ్జి ద్వారా కొట్టివేయబడినది. 2017 ఏప్రిల్ 27 నాటి అప్పీలేట్ ఆర్డర్ ఉందని డివిజన్ బెంచ్ గుర్తించింది. చట్టంలోని నిబంధనలను గమనించిన డివిజన్ బెంచ్ పైపులైన్లు వేసి మూడు నెలల్లో భూగర్భ డ్రైనేజీని పూర్తి చేయాలని బోర్డును ఆదేశిస్తూ రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేసింది. పిటిషన్ను పరిష్కరించే తుది ఉత్తర్వులతో పాటు పిటిషనరు ను ఆరో ప్రతివాదిగా చేర్చాలని ఉత్తర్వుల్లోని చివరి పేరా సూచించింది.

9. డ్రైనేజీ లైన్ వేయడం పూర్తి చేయాలని అధికారులను ఆదేశిస్తూ 2017 అక్టోబర్ 3 న డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను మొదటి స్పెషల్ లీవ్ పిటిషను లో సవాలు చేశారు. 2017 ఏప్రిల్ 27 న డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ చెన్నై మెట్రోపాలిటన్ వాటర్ సప్లై అండ్ సీవరేజ్ బోర్డు స్పెషల్ లీవ్ పిటిషను దాఖలు చేసింది.

10. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 136 కింద దాఖలైన రెండు స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్లలో మొదటిదానికి సంబంధించి, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం లో పిటిషనరు కు హక్కులకు భంగం

కలిగించే విధంగా తగిన అవకాశం ఇవ్వకుండా ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని పిటిషనరు కు న్యాయమైన ఫిర్యాదు ఉంది. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం చివరికి 3 అక్టోబర్ 2017 న పరిష్కరించబడినప్పుడు పిటిషనరు ను చేర్చడానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడ్డాయి.

11. మామూలుగా అయితే హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను రద్దుచేసి మళ్లీ విచారణ చేపట్టాలని భావించి ఉంటే బాగుండేది. అయితే అది వివాదానికి పరిష్కారం కాదు. 2017 అక్టోబర్ 3 న డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు దాఖలైన స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ ను 2017 అక్టోబర్ 27 న ఈ కోర్టు విచారణకు స్వీకరించగా, పిటిషనర్ విజయం సాధిస్తే చట్టప్రకారం నష్టపరిహారం పొందేందుకు అర్హుడని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. నిలుపుదల ఉత్తర్వు లేకపోవడంతో సీవరేజ్ లైన్ వేసే పనులు పూర్తయ్యాయి. బోర్డు చేపట్టిన అభివృద్ధి పనులు ఆ ప్రాంత వాసులకు ప్రజా సౌకర్యాల రూపంలో ఉన్నాయి. ఇది సివిల్ వివాదానికి సంబంధించిన అంశం కాబట్టి పిటిషనరు ని హక్కు విషయంలో సందేహం నుండి విముక్తి పొందలేదు.

12. ఈ నేపథ్యంలో డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేయడం మరిన్ని చిక్కులకు దారితీస్తుంది ఎందుకంటే. *యథాతథ స్థితి* మురుగునీటి పారుదల లైన్లను తొలగించాలని ఆదేశించడం వలన ఈ దశలో పునరుద్ధరించడం కష్టతరము అంతిమంగా పిటిషనరు వాదన

నష్టపరిహారం చెల్లించడం కోసము, చట్టప్రకారం స్థిర పర్చిన ఆస్తిపై పిటిషనరు హక్కులకు లోబడి మురుగునీటి పారుదల లైన్ వేయడానికి పరిహారం కోరుచున్నాడు.

13. పై కారణాల దృష్ట్యా పిటిషనరు తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది కిరణ్ సూరి, మరియు బోర్డు తరఫున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది జైదీప్ గుప్తా వాదనలు విన్న తర్వాత పిటిషనరు కు ఉపశమనము ఇవ్వదలచితిమి. పిటిషనరు సంబంధిత న్యాయస్థానములో అట్టి భూమిపై చట్ట రీత్యా తనకు గల హక్కులను నిరూపించుకొనుటకు, పరిష్కారాలను కొనసాగించుటకు స్వేచ్ఛ కల్పిస్తూ, పిటిషనరుకు పరిహారము చెల్లించుటకు, నష్ట పరిహారము ఇచ్చుటకు తీర్మానించితిమి.

14. ఏప్రిల్, 27 2017 నాడు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను బోర్డు సవాలు చేయగా, తదనంతర పరిణామాల దృష్ట్యా ఈ దశలో విచారణ జరపాల్సిన అవసరం లేదు. మురుగునీటి పారుదల లైను వేసే పనులు సక్రమంగా పూర్తయ్యాయి.

15. మొదటి స్పెషల్ లీవ్ పిటిషను లో పిటిషనరు కు చట్టప్రకారం నష్టపరిహారం కోసం తన క్లెయిమ్ ను కొనసాగించడానికి మరియు మురుగునీటి పారుదల లైన్ వేసిన భూమిపై తన

హక్కును స్థాపించడానికి కోర్టు ఇచ్చిన పై పరిశీలనలకు లోబడి రెండు స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్లను తదనుగుణంగా పరిష్కరించబడును.

పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే అవి పరిష్కరించబడును.

..... ప్రధాన న్యాయమూర్తి.

[డాక్టర్ ధనుంజయ వై.చంద్రచూడ్]

..... న్యాయమూర్తి

[వి.రామసుబ్రమణియన్]

.....న్యాయమూర్తి

[జె.బి.పర్దివాలా]

న్యూ ఢిల్లీ; 23 జనవరి 2023